

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR. Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Ha mi gazdák összetartanánk!

Hej de sok dolog másképp volna szép Magyarországon. Bezzeg nem volna akkor ok a rettegésre egy-egy osztrák miniszteri nyilatkozat vagy egy-egy sörrel túlfűtött osztrák riechsrati képviselői kebelből kitört vad rikkantás miatt is vissza tudnók verni az osztrák ipari tulkapásokat is, melyeknek már oly sokszor megadta a magyar mezőgazdaság az árát; egyszóval nem határoznának a magyar mezőgazdaság létérdekei fölött a Magyarországot még mindig csak minél jobban kizsákmányolandó osztrák kolóniának tekintő osztrák atyafiak

Nem, mert ha mi gazdák összetartanánk, egy oly hatalmat képezne a mi összetartásunk, a magyar gazdák tömörült tábora, melylyel számolnia kellene mindenkinek, aki a magyar mezőgazdaságot bármily távolról is érintő dologba beleszólani akarna.

Ámde a magyar gazdatársadalom még ma is egy széthullt kéve, melyet — sajnos — még nem akadt eddig ember, aki össze tudott volna kötni úgy, hogy annak minden kalásza egymásra borulva, egymást védve, meg tudná védeni testével a magyar mezőgazdaság létérdekeit is, pedig hány oly rossz törvénnyel boldogítottak már bennünket, melyek vérig sértették érdekeinket, a mezőgazdasági érdekeket, mert hát mi sajnos, csak kérni, könyörögni merészelünk és merészelhetünk, mert szavunkat nem hallgatja meg senki, mert hiszen annak nincs semmi nyomatéka, mert oly gyenge, hogy csak szelid, csendes óhajtnak veszik mindaddig, amíg az egész gazdatársadalom hatalmas parancsoló szavává nem válik, mely mint menydörgés reszkettesse meg az eddig a mezőgazdaság annyi jogos kívánalmait iránt siket fülek dobhártyáit.

Valóban érthetetlen, megfoghatatlan, hogy mindazon sérelmekkel szemben, melyek a magyar mezőgazdasági érdekeket annyi éveken át érték és még folyvást érik, a magyar gazdatársadalom maig sem gondolt még komo-

lyan a tömörülésre, pedig minden oly rossz törvénynek a hatása, mely a mezőgazdasági érdekeket sérti, az ország minden gazdáját egyformán sújtja és azoknak folytonos hatása egyformán teheti és teszi tönkre és a gazdatársadalom még sem mozdul meg. És ha néha fel-fellobbannik is, újra elalszik, mint a szalmaláng.

Hiába látjuk, hogy egyéb más foglalkozási ágaknak minden tagja mennyire összetart, mily eréllyel lép fel érdekei védelmére, a gazdatársadalmat ez sem buzdítja tette, holott a mi sulyunk minden ily fellépésnél sokkal nagyobb lehetne, mert hiszen a mezőgazdasággal az ország népességének 70 százaléka foglalkozik.

Mintha csak az az átok fogta volna meg a magyar gazdatársadalmat, mely ezer év óta sújtja a magyart, hogy ez össze soha sem tart. Hát nem ébredünk fel soha, hogy az átok sulyát lerázzuk magunkról s kimentsük magunkat hatása alól?

Ime ott lobog a Magyar Gazdaszövetség zászlaja. Ennek lobogója van hivatva elűzni fejünk felől az átkot, ám de csak akkor, ha minden gazda, kicsinyje-nagyja alája tér, felesküszik rája.

Ne legyen tehát falu az egész országban, hol gazdakörbe, szövetkezetbe ne legyen tömörülve a falu népe s ne legyen falu az egész országban, mely ne legyen tagja a megyei gazdasági egyletnek és ne legyen birtokos az egész országban, ki ne lenne tagja a magyar gazdaszövetségnek. És ha majd ez az idő bekövetkezik, mert hiszem, hogy be kell következnie s a gazdatársadalom akkor majd tudatára ébred annak is, hogy érdekei megvédését az országházban is megnyugvással csak olyan emberekre bízhatja, akiknek a mezőgazdaság és annak érdeke szívékhöz, lelkükhöz van nőve s ezzel a mezőgazdaság is méltóképpen lesz majd ott is képviselve, akkor majd — de előbb nem — feljön az égre a magyar gazdák ragyogó napja is, amely

csak boldog embert fog látni szerte a hazában.

Vajjon ezt a szép, ezt a boldog időt megérem-e még én is?

Kodolányi Antal.

Városi közgyűlés.

A folyó hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlés a polgármesterek jegyében folyt le szokatlanul zajos és minden komoly tanácskozást csuffá tevő, bántó jelenetekkel.

A tanácskozás hangjának ilyen eldurvulását, a szenvedélyeknek ezt a féktelen tombolását határozottan elítéljük.

Az adott esetben nem is értjük.

Ami a két polgármester között történt, csekély jelentőségű s minthogy négy szem között esett meg, tisztába nem is hozható. Ezért kinos jeleneteket igazán csak engesztelhetetlen vak gyűlölet idézhet elő, ilyen gyűlöletnek pedig nincs mit keresnie a köz javára folyó tanácskozásokban.

A polgármester nyugdíjazás iránti kérvényének visszavonását is el lehetett volna intézni minden izgatottság nélkül. Mert ha a polgármester szabadságoltatásakor egészségi okokból nyújtotta be, kérvényét letárgyalása és elfogadása előtt, ha az okok megszűntek, mindenkor vissza is vonhatja; ha pedig a kérvény a felelősségrevonás váltásdíja volt, az esetben sem eshetik kár az igazságban, mert a hivatalát újra elfoglaló polgármester teljes mértékben felelősségre vonható.

Tehát mindenképen kár volt egy disztelen közgyűléssel gazdagítani a törvényhatósági bizottság működésének egyébként sem dicső történetét.

* * *

A zajos közgyűlés tárgysorozata mindössze három pontból állott:

1. A város polgármesterének kérvénye nyugdíjaztatása iránt; ennek kapcsán ugyanannak bejelentése nyugdíjaztatási kérvényének visszavonása iránt.

2. A 66/1907. közgy. sz. határozattal kiküldött bizottság jelentése a pótdadó főkönyvek tárgyában.

3. A város polgármesterének jelentése hivatalos állásának újbóli elfoglalása iránt; ennek kapcsán ugyanannak panaszjelentése a hivatal átadásának a helyettes polgármester által történt megtagadása iránt, nemkülönben ugyanannak jelentése a hivatalnak a helyettes polgármester által utóbb történt átadása folytán eszközölt átvétele tárgyában.

A főispán indítványára a törvényhatóság elsősorban a tárgysorozat 3-dik pontját vette tárgyalás alá.

Az ügy előzményeit maga a főispán ismertette.

A polgármester ügye.

1907. február 20-ika körül a városnál tartott számonkérőszék a város vagyonával való gazdálkodásban elszomorító állapotokat derített ki; kiderült, hogy a városi vagyonnak feltára nincs, hogy a városi pótadókról főkönyveket nem vezettek, előírás nincs; hogy a pótadót egyes polgároktól ugyszólván találmokra szedték be. Ebből a rendetlenségből tetemes kár származott. Midőn a számonkérőszéknek jegyzőkönyve a törvényhatósági bizottság előtt tárgyalatott, a polgármester ebben az ügyben vizsgálatot kért maga ellen, ami el is rendeltetett. Utóbb hivatkozva köztudomásu betegségére és nagyfokú idegességére, nyugdíjaztatása iránt kérvényt nyújtott be.

A főispán kiméletből nem akarta az ügyet a legfelsőbb fórum elé terjeszteni, átvette a polgármester nyugdíjaztatási kérvényét azzal, hogy csak szabadságának letelével, azaz augusztus 15-én terjeszti a törvényhatósági bizottság elé.

Körülbelül 10 nap előtt a polgármester kérelmet adott be hozzá, melyben nyugdíjaztatási kérvényét visszavonja. A főispán az egész ügyet áttette a törvényhatósági bizottsághoz, egyúttal felkérte a városi főorvos helyettesét, hogy terjessze a nyugdíjkezelő választmányhoz a polgármester egészségi bizonyítványát. E rendeletét azonban a főorvos nem teljesíthette, mert a polgármester az orvosi vizsgálatnak magát alá nem vetette.

Az ügy történetének elmondása után felkérte a főispán a törvényhatósági bizottságot, hogy jelentését tudomásul vévén, beletársa szerint határozzon.

Miután a városi főjegyző felolvasta a polgármester két kérvényét, 37 szavazattal 29 szavazattal szemben a nyugdíj-kérvényt a napirendről levették.

* * *

A főispán bejelentette továbbá, hogy Hauke Imre polgármester beadott hozzá, valamint a törvényhatósághoz egy beadványt,

mely azzal vádolja dr. Alföldy Árpád helyettes polgármestert, hogy midőn ő egyévi szabadság után hivatalát át akarta venni, ezt a helyettes polgármester a főispán akaratára való hivatkozással megtagadta. Az átadás később mégis megtörtént, miután dr. Alföldy maga küldött üzenetet a hivatala átvétele iránt a polgármesterhez.

Az erre vonatkozó jegyzőkönyvek felolvasása után Fernbach Károly főispán kijelentette, hogy ő dr. Alföldy Árpád helyettes polgármestert sem szóval, sem írásban a hivatal átadásának megtagadására nem utasította és felszólította a helyettes polgármestert, hogy ez ügyre vonatkozólag nyilatkozzék itt a törvényhatósági bizottság előtt.

Dr. Alföldy Árpád becsületszavára kijelentette, hogy a főispán a polgármesteri hivatal átadásának megtagadására sem szóval, sem írásban nem utasította.

Ezután a főispán bejelentette még, hogy Hauke Imre polgármester az esetből kifolyólag táviratban panasszal fordult a belügyminiszterhez, hogy szabadságidejének lejártával augusztus 14-én irodájában megjelenvén, dr. Alföldy Árpád helyettes polgármester a főispán határozott parancsára való hivatkozással a hivatal átadását megtagadta.

E táviratra két megjegyzése volt. Először, hogy őt is bevádolta a miniszternél, holott nála előzőleg jogorvoslatot nem is keresett s így azt meg sem tagadhatta tőle; másodsor, hogy a táviratot akkor adta fel, mikor állítólagos sérelme orvosoltatott. A hivatalátadás ugyanis a déli órákban megtörtént s a sürgönnyt d. u. 3 óra 15 perckor adták fel.

E bejelentésre kitört a vihar, mely soká tombolt, anélkül, hogy a hivatalátadás megtagadásának tényállását meg lehetett volna állapítani. A két fél újabb nyilatkozata sem egyenlített ki az ellenmondást, mely kettejük előadásában megnyilatkozott. Végre a főispán elrendelte a szavazást, melynek az lett az eredménye, hogy 39 szavazattal

29 ellenében az állandó választmány javaslatát mellőzték.

A kiküldött 9-es bizottság jelentése.

Fernbach Károly főispán megemlékezik azon végzetes mulasztásokról, melyek a városi ügykezelésben előfordultak s amelyeknek pontos kiderítésére egy 9-es bizottságot küldtek ki dr. Balogh Ernő elnöke alatt.

A bizottság hivatásában eljáró, jegyzőkönyvet terjesztett be, melyet Gyurisits városi főjegyző olvasott fel.

A jegyzőkönyv alapján az állandó választmány a fegyelmi eljárás megindítását kéri a polgármester ellen.

A 9-es bizottság jelentésének tárgyalása újabb kavargást idézett elő, melyben a személyében megtámadott Balogh Ernőnek alkalma nyílt a maga megvédésére és egy közbeszólás erejének megdöntésére. Nagyhatású beszéde be is fejezte a vitát, úgy hogy szavazásra lehetett bocsátani a kérdést. A törvényhatósági bizottság többsége 34 szavazattal 27 ellenében elutasította az állandó választmánynak a felfüggesztés és a fegyelmi vizsgálat elrendelése iránt tett javaslatát.

Fernbach Károly főispán a törvényhatósági bizottság ezen határozata ellen a város polgárainak érdekében felebbezést jelentett be.

Ezzel a zajos gyűlés véget ért.

Iparos dalárdánk a kecskeméti országos dalosversenyen.

A lelkesedés és szorgalom karöltve mindenkor tiszteletreméltó eredményeket ér el. Ennek a tételnek igazságát igazolta a mi kis iparos dalárdánk is a kecskeméti országos dalos versenyen, hol az ország legkiválóbb dalos körei mellett becsülettel megállotta helyét s a második csoportban a második jutalomdíjat nyerte el.

E jutalomdíjjal az iparos dalárda a versenyben részt vett 45 dalárda között a

Péterke.

A kicsi városka ósdi kastélyában lakott Leokádia, egy vén kisasszony, Ursulya nevű szolgálójával. Leokádia a világ legáldottabb lelkü teremtése volt s úgy a kis városban, mint messze környéken a szegények jóltevőjeként ismerték.

Különösen szerette az újszülött gyermekeket; honnan származott ez előszeretete, arról nem számol be a krónika.

Tény azonban, hogy amikor megtudta, hogy valamely családra az említett áldás jutott, személyesen ment el oda s keresztelő anyának ajánkozott. A keresztfinak vagy leánynak takarójába csinos ajándékot tett, a vendégeknek lakomát rendezett s az anyát eláta mindaddig minden szükségessel, míg az megint rendes foglalkozásához foghatott.

Miért határozta el magát egyszer aztán arra, hogy szívének e nemes sugallatát többé nem követni, senkisé tudja, de bizonyos, hogy egy szép napon a községi dobos útján közhírré tette, hogy a keresztanya tisztségét már el nem vállalja.

Ebben az időben a kis városka egyik lakosát üldözte a balszerencse és éppen a legnagyobb zavarban volt, nem tudván, miből fizesse a néhány nap mulva esedékes házbért; holott még a régi házbérre is tartozott és háziura kilakoltatással fenyegette.

Ekkor a feleségének jó ötlete támadt.

— Eredj a kastélybeli kisasszonyhoz, ird le neki borzasztó nyomorunkat, mondd el neki, mennyire vagy kétségbe esve és kérd meg végül, hogy még csak egyszer tegyen kivételt s legyen újszülött gyermekünk keresztanyja. Ha hazugság is ez, az Isten, nyomorult helyzetünkre való tekintettel, meg fog bocsátani. A kisasszony bizonyára el nem fogja fogadni a keresztelői tisztet és segíhetünk majd magunkon.

A férfi úgy tett, amint a felesége tanácsolta: elment a kisasszonyhoz. A feleség pedig fokozati kíváncsisággal leste, mit fog végezni.

Körülbelül egy óra mulva tért haza a férj, megglehetősen szomorú arccal.

— Vigye el a manó, mondhatom, gyönyörű csávába kerültünk! Mit kezdjünk most? A kisasszony este eljön hozzánk, látni akarja a gyermeket!

— Te ügyefogyott, hát már ez is baj? Egyszerűen kölcsön kérünk egy csecsemőt, ez fog gyermekünk gyanánt szerepelni!

A férfi kapott a jó tanácson és azonnal el is indult csecsemőt keresni, de senki sem adta gyermekét ilyen komédiára.

Az ember még szomoruban jött haza ismét. Hirtelen azonban egy jó eszmére jutott. Csizmadia mesterséget folytatott és volt

neki egy kis inasa, a Péterke, ezt nyerte meg ügyének.

Péterkét nyomban elvezették a borbélyhoz, ez tarra borotválta fejét, azután bepólyázták és odafektették a majszter uram felesége mellé az ágyba; végül pedig egy cuclit tömtek a szájába és szép csendesen bevárták a kastélybeli kisasszony látogatását.

Leokádia kisasszony megjelenik s kérdezi, hogyan érzi magát az anya és gyermeke?

— Jól, meglehetősen jól — volt a félénk válasz.

Majszterné asszony kissé felemeli az ágytakarót és a suszterinas piros-pozsgás arca láthatóvá válik.

Leokádia kisasszony lehajol és homlokra csókolja a fickót.

— A gyermek igen erősnek és kifejlődöttnek látszik — véli Leokádia; — hogy hívják a kis emberkét?

Az asszony erre a kérdésre nem volt előkészülve, minek következtében egy kis szünet állott be.

— Péterke a nevem — hiszen csak a múlt héten vettem a nagyságának mértéket egy pár házi cipőre — fakadt ki a fecsegő suszterinas nem csekély meglepetésére a kisasszonynak és elszőrnűködésére a hazug anyának.

Eddig szól a kis Péterke históriája.

középhelet vitt ki magának. Ha meggondoljuk, hogy a daloskörök, melyekkel fel kellett vennie a versenyt, régi jónévű s a küzdelemre jól felkészült ellenfelek voltak; ha meggondoljuk, hogy a bíráló bizottság az új jövevényekkel szemben elfogultságra könnyen hajló hidegséget tanusított, sőt tényleg elfogult is volt: az elért sikerre igazán büszke lehet a dalárda s büszkeségében méltón osztozhatik vele a város közönsége, mely a dalárda nemes vállalkozását szimpátiájával kísérte s anyagi támogatásban is részesítette.

A szép eredmény érdeméből az oroszán-rész kétségkívül Szántó Károly karmestert illeti. Teljes elismerésünkkel adózunk neki azért az időt nem kimélő és minden nehézséggel szembeszálló fáradságos munkáért, melyet a nagyszámu és nehéz karok betanítására fordított. A dicsőség, mely lelkes fáradozását jutalmazta, adjon neki erőt újabb s még dicsőségesebb munkára.

Az országos verseny különben, mely három napig tartott, méreteiben nagyszabású s tartalmában felemelő volt. Aki hallotta versenyző dalosainkat, meggyőződhetett dalos ügyünk magas színvonaláról s meglepéssel vehette tudomásul az országos szövetség központjának elhatározását, hogy két esztendő múlva Budapesten nemzetközi versenyben méreti össze elsőrendű dalárdaink erejét a külföld legjelesebb dalos karaival.

Kecskemét városa a rendezés nagy feladatát általános meglepédesre oldotta meg. Elszállásolás, tájékoztatás, ellátás mintaszerű rendben ment. Az idegenből jött dalosok egy pillanatra sem maradtak tanácstalanul s esetleges óhajuk vagy panaszuk azonnal előzékeny elintézését nyert.

A város közönségét valóságos irigység, olyan példát mutatott a szép ügy támogatásában. Három napon át délelőtt és délután, sőt egy ízben este is zsufozásig megtöltötte a hatvan méter hosszú és harminc méter széles óriási dalcsarnokot s nem lankadó figyelemmel hallgatta a szakadatlan rendben felvonuló karok előadásait s lelkes tapsokkal jutalmazta a kiválókat.

Vendéglátó szeretetével meghódította és lekötelezte ugyyszólván az egész országot, mert alig van az országnak olyan vidéke, ahova el nem vinnék híret a dalosok. Ez a kedvesség, ez a figyelem, ez a szeretet képes volt feledtetni még a zsűri részrehajlását is, úgy hogy mindenki édes emlékekkel vett búcsút a hatalmasan fejlődő alföldi magyar várostól.

Virágozzék is, hogy még sokszor mutasson példát arra, mint kell megbecsülnünk saját értékeinket.

Csütörtökön este az ipartestület hangos zeneszóval fátylósan vonult ki a gyorsvonattal érkező babéros dalárda elé, melyet a testület nevében Steine: Lajos üdvözölt. A dalárda jellegéje elénekléseivel felelt az üdvözlésre. Az üdvözlés után fátylós menetben vig zeneszóval vonultak be derék dalárdistáink diadalmas zászlójuk alatt, melyet előbb a zászlóánya előtt meghajtottak a jelige elénekléseivel, azután az egyesületi helyiségbe elkísértek.

A bevonulást nagy közönség tette imponzánsá.

H I R E K.

Tudományos kutatás Bácsban.

Megyénk területén az építésnek legrégebb emlékei a bácsi romok: köztük maga a vár, továbbá a Ferenc-rendű szerzetesek ódon temploma és a török fürdő. Sajnos, e tisztes emlékek még ma sem részesülnek különösebb figyelemben. Az idő pusztító munkája évről-évre nagyobb réseket üt az omlatag falakon s a még büszkén emelkedő bástyák is nemsokára porba omlanak. Egy-két lelkes ember agitációjának köszönhetjük, hogy a segélykiáltást az illetékes tényezők is meghallották és hogy van remény arra is, hogy páratlan műemlékek talán már a közel jövőben a megérdemelt gondozásban részesülnek.

A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat ez évi munkaprogramjának kétségkívül a legérdekesebb pontja az, mely a bácsi török fürdő tanulmányozását célozza. Ez az esemény bizonyára Bács felé fogja irányozni nemcsak a tudományos világ szakembereinek a figyelmét, hanem a megyebeli művelt közönség érdeklődését is.

A törökvilágból fenmaradt fürdőépületekből hazánkban csak kettőt ismerünk: egyik a Rudasfürdő gőzfürdőjének kupolás, felülvilágított nagy medencéje, melyet 1556-ban Mustafa budai pasa építtetett; a másik a bácsi fürdő. Ez utóbbi már rom, de romjaiban is még elég szilárd építmény. Szerkezetét nem ismerjük, mivel eddig még tüzesebben senki sem vizsgálta meg. Hogy mikor, vagy hogy ki építtette, bizonyossággal szintén nem tudjuk. Bács várát a török 1527-ben vette birtokába. Tekintve a hely fontosságát, fel kell tennünk, hogy a szükséges középületek felemelésével sem igen késtek. Annyi bizonyos, hogy mikor 1665-ben Evlia Cselebi török világotutató Bácsban megfordult, a fürdő már fennállott. Ez időben a törökemeltette épületekhez tartozott még Szulejmán khánnak a várban épített alacsony dsámiája; a Csarsi-kapum belül Metin pasa dsámiája és a régi nagy templomból átalakított nagy dsámi, melynek tornyát minaretté építtették át. De volt ezeken kívül még több mecset is. Valamennyi közül csak a török fürdő romjai maradtak fenn.

Mint már említettem, ritka objektummal van dolgunk; s épen ezért nem tuzok, midőn kimondom, hogy a bácsi törökfürdő az iszlám építészet magyarországi emlékecsoportjában előkelő helyet foglal. A fürdő tanulmányozása tehát már tárgyi érdekességénél fogva is olyan szakembert kívánt, aki vizsgálódásával tisztult tudományos eredményeket szűrhet le. Mindenesetre szerencse, hogy a történelmi társulathoz egy olyan szakteknintélyt sikerült az ásatások vezetésére megnyerni, mint dr. Pósta egyetemi tanár.

A hirneves tudós e hó 16-án dr. Mikosevics Kanut vármegyei főügyész társaságában érkezett Zomborba. A vasutnál a történelmi társulat részéről Trencsény Károly titkár és Gubitz Kálmán muzeumőr fogadták. Mikosevics a tudós vendéghez baráti kötelékek fűzik; tiszteletére nagy ebédet adott.

Dr. Pósta, aki egyben a vidéki muzeumok országos felügyelője is, még a délelőtt folyamán meglátogatta a megyei muzeumot. A megejtett beható vizsgálat után a tapasztaltak felett a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

Délután a társulat kiküldöttei kíséretében Bácsba utazott. Azóta a munkálatok serényen folynak és az eredmény is biztató.

A kutatásokat állandóan nagy érdeklődés kíséri. Lenn van Latinovich Géza, a történelmi társulat alelnöke, Winkler Pál érseki levéltáros, a történelmi társulat titkára és muzeumőre, Krump Vilmos, Bellöcsics Bálint és ifj. Frey Imre társulati működő tagok és több más érdeklődő. A kutatások előreláthatólag 8—10 napig eltartanak.

A tudós kutató és kísérete a kalocsai érsek vendégei. A vendégeket Evetovics János a páratlanul gondos házigazda kalauzolja; s mint az ásatások eszméjének a megpendítője és közvetítője, nagy lelki gyönyörűséggel kíséri a munkálat minden kis mozzanatát.

A többiről a jövő számban.

G. K.

Kinevezés. A temesvári posta- és táviradaigazgató Bogó Sándor állomás előjárónak áthelyezése folytán a tündéresdunagárdonyi postahivatalhoz Nemes József kiadórt nevezte ki postamesterré.

Baloghy Ernő diszoklevelei.

Tudvalevőleg Ujverbász és Topolya községek diszpolgárúkká választották Baloghy Ernő dr. országgyűlési képviselőt az érdekükben kifejtett munkásságáért. A polgárság bizalmának megnyilvánulásáról most diszoklevelet készítettek a községek. A művészi diszoklevelek, melyek Aczél Henriknek, ennek a sokoldalú iparművésznek híret öregbitik, most készültek el s a közeli napokban adják át küldöttségek a népszerű képviselőnek.

Athelyezés. Beretits Marian bácsalmási és Csányi István katymári káplánok kölcsönösen áthelyeztettek.

Kinevezés. A pécsi közigazgatási tanfolyam igazgatójává a belügyminiszter dr. Koszits Ákos Baranya vármegye főügyészét nevezte ki, kinek címére a felvétel iránti kérvények augusztus 26—31. között intézendők.

Bácskai zeneszerző sikere a kecskeméti orsz. dalünnepélyen.

A kecskeméti orsz. dalünnepélyen a második csoport versenykara Révfy Géza temesvári tanár földink „Rákóczi dal” (Szabolcska M.) c. hatásos szerzeménye volt. A hatalmas kart 23 dalegylet adta elő s a több ezernyi főből álló közönség lelkesen ünnepelte Révfyt. A „Nagykárolyi Dalegylet” Révfynek „A Grand Cafében” c. híres művével versenyzett s óriási sikert aratott. Gróf Zichy Géza és dr. Bárczy István székesfővárosi polgármester meleg szavakban fejezték ki tetszésüket Révfynek. — Kecskeméten adta át Révfy az „Aradi MÁV. Dalegylet”-nek „Kossuth Lajos” c. ünnepi karát, melyet az aradi Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyére (szept. 19.) irt. A művet, szerző személyes vezetése mellett, az aradi és a budapesti „Testvériség” dalegylet fogja énekelni.

Iskolai értesítés. Mivel a zombori ág. hitv. evang. elemi iskola államosítása iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszterium megkerestetett s az ennek hírére a t. szülők között felkeltett érdeklődés következtében hihetőleg tulzsufoaltsággal is kell számolnunk, értesitem a tisztelt szülőket és pedig vallás-különbség nélkül, hogy beiratkozási előjegyzések már most naponként délelőtt 11 órától 12-ig az evangélikus paplakon elfogadtatnak. A tanulók, legyenek bár más vallásuak is, tandíjat nem fizetnek. A beiratási díj 1 korona. Tudomására adom továbbá az igen tisztelt szülőknél, hogy az ág. h. evangélikus elemi iskolába beirt tankötelesek az iskola államosítása esetén állami elemi iskolai tanulókká lesznek. Zombor, 1909. augusztus hó 18-án. Lombos Alfréd, iskolaszéki elnök.

Iskolák államosítása. Ada község képviselőtestülete szótöbbséggel elhatározta az iskolák és óvodák államosítását.

Gyufagyár Ujverbáson. Dr. Deák Béla ügyvéd, Kanyó József kulai lakosok Bröder Jakab ujverbázi lakosokkal szövetkezve, nemrég gyufagyár részvénytársaságot alapítottak és rövid időre a gyárat Ujverbáson fel is építették. Folyó hó 18-ára tüzték ki a gyár üzembe vételét és ez alkalommal meghívott vendégek jelenlétében dr. Buday Pál járási főszolgabíró, dr. Ormay Kálmán tb. megyei főorvos és a közegészségi bizottság élén a gyári helyiségeket tüzetes szemle alá vette és minthogy meggyőződött arról, hogy az építkezés az előírt szabályoknak teljesen megfelel és közegészségi szempontból is minden tekintetben megfelelő óvintézkedésekről gondoskodva van, mindjárt a helyszínen megadta az engedélyt az üzembe való helyezésre. Ennek utána az egész gyár működésbe jött és a munkavezető a faapritástól kezdve a gyufagyártás minden műveletét mutatta be.

A t. szülők figyelmébe. Közlekedvén az iskolai év kezdete, tisztelettel figyelmeztetem azon szülőket, kiknek a népiskola I. osztályába beirandó gyermekeik vannak, hogy ezek a fennálló rendeletek értelmében csak azon esetben vétetnek fel, ha 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt a plébános-igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. — Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már holnaptól kezdve naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, csak maguknak okoznak kínos kelemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnának csak céduláikhoz. Ismételtlen hangsúlyozom azért, hogy a születési tanúsítványokat az állami anyakönyvi hivaltól mielőbb vegyék ki és láttamozás végett nálam mutassák be. — Zombor, 1909. évi augusztus 20. Fejér Gyula apátplébános, igazgató.

Szerencsétlenség. Gulácsy Gyula, a gróf Chotek Rezső futaki uradalom fiatal alkalmazottja e hó 19-én a földekről hazament kocsin s töltött vadászfegyverét a saraglyában helyezte el. Utközben 3 leányt felvett a kocsi saraglyájába s a puskát magához véve, lábai közt tartotta, még pedig a csővel felfelé. Egyszerre a lovak megbokrosodtak s a kocsi nagyot zökkenvén, a fegyver elsült, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a töltés Gulácsy alsó állán hatolva be, a fej felső részén jött ki, azonnali halálát okozva a szerencsétlen fiatalembernek. Temetése folyó hó 20-án ment vége a község lakóinak és az uradalmi tiszték általános részvéte mellett.

Értesítés. A zombori református egyház elemi iskoláját f. évi szeptember hó elején a Deák Ferenc-körút 4. sz. a. házban bérelt ideiglenes, de modern felszerelésű iskolateremben megnyitja. A beiratkozás szeptember hó 1-től 4-ig, mindenkor délelőtt 9 órától 12 óráig történik az iskolateremben Mohácsy Béla tanítónál. Református gyermekek 1 kor. beiratási díjat fizetnek csupán, míg más vallásuak ezenkívül évi 10 kor. tandíjat is.

Milyen idő lesz? Meteor, a kiváló magyar időjós már közli a következő hónap esomópontjait. Meteor jóslásai évek óta szörül-szóra beválnak, azokat tehát ma már mindenütt komolyan veszik. Szeptember hó esomópontjai Meteor szerint: 1., 2., 3., 6., 14., 16., 17., 18., 22., 29., 30-ra esnek, melyek közül legerősebb hatásuak 1., 6., 14., 16. és a 29-ikiek. Az 1-ső espadékos és hűvös, 6-iki meleg, 14-iki viharos vagy esős, 16-iki meleg állandó, 29-iki hűvös, esős, szeles vagy viharos jelleggel.

Véresre vert fiu. Fodor Ferenc kishegyesi lakos véresre verte György Lajos kis fiút, mert kertjében barackot szedett. A brutális ember elien megtették a feljelentést.

Tűz. Mihály Mátyás csantavéri lakos szállásán a napokban leégett 305 kereszt buzája. Több gazdasági eszköz is martaléka lett a lángoknak. A kár 4300 korona.

A zombori magán polg. leányiskola (Flórián-utca 14. sz.) I., II. és III. osztályába a beírások szeptember hó 1—4-ig lesznek naponként d. e. 9—12 óráig. Az intézet volt növendékei mult évi bizonyítványukkal, az újonnan beiratkozók pedig születési és újraoltási bizonyítvánnyal és azon intézet bizonyítványával jelenjenek meg, ahol az előbbi osztályt végezték. A beiratási díj 5 kor., az ifjusági könyvtárra és az évvégi értesítőre 2 kor. fizetendő; az évi tandíj 60 korona, amely felévi részletekben előre fizetendő.

Rejtélyes halál. Szilbács község legtipikusabb alakja fejezte be a napokban életét. Peák Iszákot ismerte a község aprajánagyja, gunytárgya volt az egész községnek. Két fertályos gazda létére kéregetni járt házról-házra, néhány krajcárért egy kis pálinkára, de söt besompolygott, ha tehetne, uri házakhoz is s ha az alkalom kedvező volt, elemelte a befőtteket, meggy és szilvaizeket s vitte ezeket azután koresmárol-koresmára, kinálta főnek fának 3—4 krajcárért üvegestől, csakhogy pálinkát szerezhesen. Minduntalan elterült a járdán véres arccal, bezuzott fejjel, melyet az uttest kerékvető cölöpeiben verte be s így ittasan tehetetlenül hevert, ugy hogy mindenki megundorodott e tisztára megfeheredett ősz hórühorgas nagy alaktól, akit az alkohol teljesen rabjává tett. A bíróság dolga megállapítani, buskomorság vitte-e reá, hogy a kutban lelje halálát, vagy vigyázatlanságból és ittas állapotában került-e abba bele.

Haverda Mariska — beszámíthatatlan. A szabadkai anyagiulkosság vádlottjának elméleti állapotát, mint ismeretes, a törvényszéki orvosok megvizsgálták. Mint most Szabadkáról jelentik, Váli Dezső és Bartha Antal törvényszéki orvosok már beterjesztették szakértői véleményüket. Eszerint Vojtha Antal és Jánossy Aladár abszolút beszámíthatók, ellenben Haverda Mariska csak korlátoltan beszámítható. Rendkívül ideges, hiszteriás, azonkívül kóros elváltozások is észlelhetők rajta és ugy apai, mint anyai ágon terhel. A szakvélemény szerint a szerencsétlen nő betegségének elajulását részben anyjának kegyetlen bánásmódja idézte elő.

Új vasuti megállóhely. Közigazgatási bejárás volt e hó 18. és 19-én a baja—szabadkai vonalon, mert a 15. számú őrháznál megállóhelyet akarnak létesíteni. A közigazgatási bejárásnál a megyét dr. Mikosevits Kanut vármegyei főügyész, a járást pedig Koller Oszkár járási főszolgabíró képviselték.

A zombori női kereskedelmi tanfolyamra a beírások szeptember 1-én d. e. 9—11 óráig lesznek a felső kereskedelmi iskola tanácstermébe. A beiratási díj 10 kor., az évi tandíj 120 korona. Felvétetnek azon leány növendékek, akik a polgári leányiskola IV. osztályát sikerrel elvégezték, vagy akik megfelelő felvételi vizsgát tesznek.

Visszatelepítés. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter már a legutóbbi költségvetési vita során tartott beszédében jelezte, hogy az Amerikából visszavándorolt magyar gazdák elhelyezésére több nagyobb birtok parcellázását tervezi. A parcellázások által átalakított birtoktesteken kizárólag kisgazdákat és munkásokat fognak letelepíteni. Temesvármegyében már folyamatban van egy a kincstár tulajdonát képező 700 katasztrális hold nagyságu birtok parcellázása. Nagyon üdvös a miniszterium azon elhatározása, hogy egyenlő nyelvű és vallásu telepeket foglalják el a parcellázott területet.

Sikkasztó főkönyvelő. Supp Lajos hosszú éveken át főkönyvelője és pénztárosa volt a szabadkai villamos vasut és világítási részvénytársaságnak és mindig kifogástalanul viselkedett. Három évvel ezelőtt megismerkedett egy könnyűvérű leánnyal, aki oly nagy igényeket támasztott barátjával szemben, hogy az kénytelen volt a vasut pénzéhez nyulni. Az 1906. év októberétől mult évi június 30-ig a hozzá befolyt pénzekből 14.498 koronát sikkasztott el, holott szép jövedelme uri életmódot biztosíthatott volna neki. Még a felügyelő-bizottsági tagok

tantiémjeit is elsikkasztotta s mult évi június 30-án a pénztári könyv ellenőrzése alkalmával letartóztatták. A szabadkai kir. törvényszék a teljes beismerésben levő vádlottat sikkasztás büntette miatt másfél évi börtönre ítélte. A szegedi kir. tábla megerősítette ezt az ítéletet, amelyhez most a kir. Kuria szüneti tanácsa a semmiségi panaszok elutasításával szintén hozzájárult.

Tűzoltóbál. Csantavéren az önkéntes tűzoltóegyesület sorsjátékkal egybekötött táncvigalmat rendezett. Ezen bál alkalmával Szokola Gyula községi jegyző igen szép beszéd kíséretében avatta fel azt az ezüst serleget, melyet az egyesület az apatini verseny alkalmával nyert. A multság roggelig tartott.

A modern apostol. Kuszli Márk szenttamási lakost följelentette a rendőrség, mert engedély nélkül népgyűlést tartott és ott szónokolt. A modern apostol híveket kíván toborozni a metodista vallásnak. A modern hitelveket Amerikában sajátotta el és ugylátszik az a vágya, hogy a Bácskában is alapítson külön egyházat, amelynek talán ő lenne a feje. Szenttamáson — hír szerint — sok követője van s most Obecsén tett próbát, hátha akadna egypár eltévelyedett atyafi, aki követné az ő amerikaiás izü hitelveit. Ámde a rendőrség áthuzta számadásait, nem engedte meg a szónoklást és népgyűlés tartásáért följelentette.

A József kir. herceg Szanatórium Egyesület szíves tudomására hozza igen tisztelt bizottságainak és tagjainak, hogy központi irodáját régi helyiségéből (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. szám) folyó évi szeptember hó 1-én Budapest, VII., Akácfa-utca 30. szám alá helyezte át.

Merénylet a vágóhidon. A szabadkai vágóhidon a mult napokban ember is ölték. Javában folyt a munka, mikor megjelent özvegy Mánics Péterné, aki munkásait akarta ellenőrizni a vágóhidon. Egyszer csak, se szó, se beszéd, odalépett hozzá Nagy Mihály, a budapesti Kuzmann és Bayerlein bélykiviteli cég szabadkai megbízottja és egy borjuyilkoló késsel ugy lágyékon szurta, hogy nyomban összeesett. Mikor a merénylő látta, hogy Mánicsné, a hetvenesztendős, tehetetlen asszony még él, újra nekimentott a késsel, de a második szurás Szkála Péter rendőr megakadályozta. A vesztett ember a rendőrré is rátámadt, meg is sebezte a késsel, de a rendőr végre is lefogta és bekísérte a főkapitányságra. Mánicsné bele fog halni a sebébe. A bélyvásárló ember bosszúból követte el a merényletet, mert Mánicsné a minap egyszer, mikor Nagy Mihály részeg volt, nem akart neki belet eladni. Tragikus véletlen, hogy a szerencsétlen özvegy fiát öt évvel ezelőtt szintén leszúrták a vágóhidon.

Szerencsétlenség a pályaudvaron. Erdőd állomáson a tolató tehervonat mozdonya nekiment három tolató teherkocsinak, melyek összetörték. Három vasuti munkás súlyosan megsebesült.

Női ipariskola tanfolyamának tájékoztatója.

A háziipar egylet által fentartott női ipariskola 1909—1910. évi tanfolyama szeptember 9-én kezdődik.

Az érdeklődők meggyőződhetnek az iskolaév végén rendezett kis kiállítás eredményéből, hogy az intézet minden rendelkezésre álló eszközzel törekszik arra, hogy kitűzött célját elérje. Ez a cél pedig az, hogy növendékeinek oly *gyakorlati kiképzést* adjon, amely képessé tegye őket arra, hogy az intézetben szerzett ismereteket és ügyességet ugy önmaguk, mint családjuk javára hasznosan értékesítsék, esetleg azok alapján önálló kenyérkereseti pályán boldogulásukat megtalálják.

A Bácsmezei Nőipariskolának három szakosztálya van: a *fehérvarró*, a *felsőruhavarró*, végül a *fehér-, színes- és mühimző osztály*.

A tanítás a fehérvarró szakosztályban egy, a himző és ruhavarró osztályban két évig tart.

Bármely szaktanfolyamot végző növendék heti egy, a tanítónő által meghatározott napon, *tetszése szerint díszmunkát tanulhat*.

A *tanév szeptember hó 9-én kezdődik s a következő év június utolján végződik*.

A felvételre először jelentkező tanulók tartoznak keresztlevelüket bemutatni, mert az intézet tanfolyamaira csak oly leányok vétetnek fel, kik 12. életévüket betöltötték s legalább az elemi népiskola hat osztályát vagy a polgári iskola második osztályát sikerrel elvégezték.

A *beiratás díja évenként 4 korona, a tanításért a tanulók fél évenként 25 korona tandíjat fizetnek, amely havi 5 koronás részletekben is fizethető*.

Beiratkozni szeptember hó 1—4. napjain lehet, délelőtt 8—12 óráig az intézet helyiségében (Zrinyi-utca, Koczik-féle ház.)

A nőipariskola részletes tájékoztatóját levélbeli megkeresésre, bárkinek szívesen megküldi Zomborból *Lackner Emília* a női ipariskola tanítónője.

S P O R T .

Labdarugó mérkőzés. Nagyszámú közönség látogatása mellett folyt le Bajmokon a bajmoki sportegylet és a zombori sportegylet közötti barátságos labdarugó mérkőzés, amely az előbbi javára dőlt el.

A játék az első félidőben változatos volt. Mindkét fél mezőjében erős és veszedelmes játék folyt. A bajmokiak gyakori támadását a védelem gyakran meddővé tette. A zomboriaknak is sikerült a bajmoki védelmet keresztül törni. Az első félidő eredménye 3 : 1. A második félidőben a bajmokiak kezdik a játékot és állandóan a zombori mezőben játszanak, néha azonban a zomboriak átviszik a labdát a bajmokiak mezejébe, de az erős védelem visszaveri őket. A zomboriak a második félidőben fáradtak és kimerültek s így sikerült a bajmokiaknak 8 goalt berugni a zomboriak kapujába.

A zomboriak közül gyönyörűen védett *Mayer I.*, míg a támadásban *Jónás* és *Bogdán* tűntek ki. A bajmoki csapatban nagyszerű volt egyaránt a hirtelen gyors támadás és az erőteljes védelem. Érthetetlen volt azonban a bajmokiak eljárása, amikor egy alig másfél hónap óta megalakult csapatot *barátságos mérkőzésre* hív ki, miért erősíti meg csapatát elsőrangú szabadkai játékosokkal?

A játékot *Dulits J.* (Szabadka) pártatlanul vezette.

Uszó- és atlétikai verseny. A zombori sportegylet folyó hó 29-én nagyszabású megyei uszó- és atlétikai versenyt rendez. Az uszóverseny a Ferencz-csatornán, míg az atlétikai verseny a lóverseny-téren fog megtartatni.

Ezen verseny keretében kerül eldöntésre a „*Ferencz-csatorna 50 yardos uszó*” és a „*Bács-Bodrog vármegye 100 yardos síkfutó bajnoksága*” is.

A verseny sorrendje a következő:

I. Uszóverseny. 1. 50 yardos gyorsuszás. 2. 35 m. ifjúsági gyorsuszás. 3. 50 yardos

gyorsuszás Ferencz-csatorna bajnokságaért. 4. Staféta uszás (4×35 m.) 5. 1000 méteres uszás.

II. Atlétikai verseny. 1. Súlydobó csapatverseny. 2. 60 m. junior síkfutás. 3. Távolugrás. 4. Gerelyvetés. 5. 100 yardos síkfutás Bács-Bodrog vármegye bajnokságaért. 6. Diszkoszvetés. 7. Staféta futás.

A nevezések folyó hó 26-ig *dr. Szondy István* egyesületi titkárhoz küldendők be.

Este a vidéki vendégek részére kabaret előadás és táncmultság lesz.

Lóverseny.

Az eddig szokásban volt kora őszi verseny határnapoktól eltérőleg folyó hó 22-én és 23-án rendezte ezidén a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület — a Lovaregylet rendelkezése folytán — két napos meetingjét; a szövetség ezen intézkedésének célja az, hogy a szabadkai és a zombori lóversenyek határdejeinek közvetlen egymás mellé helyezése által, megkönnyítse a délvidékre leránduló versenystálló-tulajdonosok helyzetét, s lehetővé tegye azt, hogy lovaikat egyszerre nevezhessék mindkét versenyre s így megkímélve őket a nagy távolságról való kétszeri szállítás nehézségeitől és költségeitől, minél nagyobb mezőnyt biztosítson mindkét egyesület versenyének.

A szövetség ezen intézkedésének meg is volt a kívánt eredménye, mert a szabadkai lóversenyen részt vett lovak kivétel nélkül futottak a zombori versenyen is. Így tehát, — a gátversenyt kivéve, — minden egyes versenyszámban népes mezőnyökben és igen szép végküzdelmekben volt alkalma gyönyörködni a szép számban megjelent közönségnek. Az elért versenyeredményeket nagyban befolyásolta a talaj kemény volta és a rekkenő hőség, mindamelllett az eredmények sportértéke is kiváló volt. A versenyen régi rutinizott urlovas gárda mesteri lovaglásával és bravuros finiszeivel gyönyörködtette a közönséget. Az urlovasok gárdáját báró Neimans, Czárán Z., báró Baich, gróf Vay, báró Bánffy, Krause képviselték.

Az első napon tartott verseny részletes eredménye a következő:

1. Mezőgazdák versenye. Díj 250 kor. I. 50 kor. II. 30 kor. III. 1. Czrnkovic Márk szabadkai gazda lova. 2. Nátka József morovici gazda lova. 3. Ispánovits István zombori gazda lova.

Bácskai síkverseny. Díj 700 kor. Táv. 1200 m. 1. Gr. Forgách István Gyöngyvér-je, lov. Czárán Z. 2. Rohonczy Lőrinc Gítár-ja, lov. br. Bánffy. 3. Br. Neimans R. Landekind-je, lov. tulajdonos. Igen könnyen 1½ hosszal első; nyakhosszal harmadik. Indult még: Horthy István őrnagy Alvajáró-ja és gr. Vay Arthur főhadn. Grand Seigneur-ja.

3. Urlovasok díja. (Gátverseny.) Díj 1000 kor. Táv. 2400 m. 1. Br. Neimans R. Blanche-ja, lov. tulajdonos. 2. Gr. Merweldt Miksa őrnagy Didon-ja. Igen könnyen három hosszal első.

4. Handicap. Díj 1500 kor. Táv. 1400 m. 1. Br. Neimans R. Igaz legyen-je, lov. tulajdonos. 2. Fejér J. Igazság-ja, lov. gr. Vay. 3. Kessler Raimund Nadzlejá-ja, lov. Krause. Erős küzdelem; rövid nyakhosszal első; egy hosszal második. Indult még: gr. Orssich Pál százados Dunois-sa.

5. Államdíj. Díj 1200 kor. Táv. 1800 m. 1. Bartos Elemér Orgazdá-ja, lov. Czárán Z. 2. Rohonczy Lőrinc Nimbá-ja, lov. br. Bánffy. 3. Gr. Merweldt Miksa őrnagy Dalilá-ja, lov. gr. Vay. Biztosan nyakhosszal nyerve; 1½ hosszal harmadik. Indult még: Knapp R. hadn. Darwin-ja —m —a.

HIRDETÉSEK.

1792/végreh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 292/4. számú végzése következtében dr. Pastrovits János zombori ügyvéd által képviselt Zombori kereskedelmi és iparbank javára 1650 korona és járulékaik erejéig 1908. évi november hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2940 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: zongorák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 292/8. számú végzése folytán 1650 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi november 30. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 259 kor. 84 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Erzsébet körut 22. sz. a. leendő eszközlésére 1909. évi szeptember hó 1-ső napjának délelőtti 10½ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi augusztus hó 12-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Házeladás.

Zomborban, az Eötvös-köruton levő 5. és 7. számú házaimat szabad kézből eladom. Bővebb felvilágosítás nyerhető Zomborban **Arszenovits István** (Széchenyi-körut 38. sz.) vagy a tulajdonosnál: **Sztojsits János** kereskedőnél **Pancsován.** 6—1

1860. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1909. évi 7183. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd által képviselt Dickmann Ferenc hódási lakos javára 400 korona s járulékaik erejéig 1909. évi július hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1049 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1909. évi V. 1179/2. sz. végzése folytán 400 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 94 kor. 55 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Kóhary utca 23. sz. leendő eszközlésére 1909. évi szeptember hó 3. napjának délelőtti 10½ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1909. évi augusztus hó 17-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 38

31746/alisp. 1909. szám.

Pályázati hirdetés.

Kutassy József árvaszéki ülnök elhalálozása következtében Bács-Bodrog vármegyé-
nél megüritült és az 1904. évi X. t. c. alapján
a VIII-ik fizetési fokozatban rendszeresített
és ugyanezen törvényben meghatározott java-
dalmazással bíró árvaszéki ülnöki állásra és
ennek betöltése következtében netalán üre-
sedésbe jövő egyéb más állásra vagy álla-
sokra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást
elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c.
3. §-ának vagy az 5. §-nak VIII-ik pontja
szerint megkívánandó előképzettségüket igaz-
oló okmányokkal felszerelt kérvényeiket
hozzám **folyó évi szeptember hó
25-ig** annál is inkább terjesszék be, mert
a később érkezőket figyelembe venni nem
fogom.

A pályázati kérvények a 125000/902.
sz. belügyminiszteri rendelettel kiadott „Vár-
megyei Ügyviteli Szabályzat” 4. §-ának meg-
felelően kiállítva adandók be.

Zombor, 1909. évi augusztus hó 16-án.

Alispán helyett:

Michailovits,

2-2

főjegyző.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a
nagyérdemű közönséget, hogy az összes
nádfonatok (stokatur) és **gomb-
szögek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok
legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kö-
vektől mentes. 10,000 kilonként Szond-
ról szállítva 300 korona. **Több waggon
rendelésnél árengedmény!** Kisebb
rendelésnél viszonteladók árkedvezmény-
ben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony
kátrány, kátránylemez és cement-
ben**, melyek a legolcsóbb áron sze-
rezhetők be.

**Akinek szüksége van kukorica-
szárat kötözni kötélre, nálam jó erős,
géppel fonott gyékénykötél bármily
mennyiségben kapható, 1000 darab 6
koronától feljebb.**

**Ócskavas a legmagasabb ár-
ban mindenkor átvétetik.**

Tisztelettel 100-91

**MERKL JÁNOS
SZOND,**

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

3521/tkvi 1909. szám.

Arverési hirdetés.

Az apatini kir. járásbíróság mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy kiskoru
Katanits Anna végrehajthatónak dr. Telegdy
Sándor kirendelt ügygondnok által képviselt
ismeretlen helyen tartózkodó Katanits János
(nős Vojin Lyubával) végrehajtást szenvedett
elleni 613 kor. 88 fil. tőke és járulékaikielé-
gitése miatti ügyében a sztapári 734. sz. be-
tétben A. I 1-2. sor, 1540. hr. sz. 92 □
ölnyi kert a beltelekben és 1541. hr. sz. és
595. ö. i. sz. ház udvarral a beltelekben 63
□ ölnyi területű ingatlanok 826 korona ki-
kiáltási árban Sztapár községhezánál 1909.
évi szeptember hó 25-ik napján d. e. 9 órakor
bírói árverés alá fog boesáttatni.

Az árverés alá kerülő fenti ingatlanok
a fenti kikiáltási árak kétharmadánál alacs-
nyabb áron az árverésen el nem adatnak. S
ha a kikiáltási ár leszállítása következtében a
legalacsonyabb árt elérő ígélet nem tétetik,
az árverés felfüggesztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlankikiáltási árának 10%-át készpénzben,
vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött
kezehez letenni, vagy neki a bíróságnál elő-
legesen elhelyezett bánatpénzről kiállított el-
ismervényt átszolgáltatni.

A kir. kincstár mint árverelő bánatpénzt
letenni nem köteles. Nem kötelesek bánat-
pénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának
2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek
kibocsátására jogosított és Budapesten székelő
résztvénytársaságok és szövetkezetek, valamint
az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Központi
hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal meg-
terhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az
esetben, melyben az árverelő a törvény értel-
mében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz
letétele alól fent körülírt felmentett árverelő
a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhez
vételtől számított 8 nap alatt a bánatpénznek
megfelelő összeget bírói letétbe helyezni
kötelesek.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál
magasabb ígéletet tett, ha többet ígérni senki
sem akar, köteles az árverésen nyomban bánat-
pénzét az általa ígért összeg 10%-áig ki-
egészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget
nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és
az árverésben, mely haladéktalanul folytatatik,
részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem
tesz újabb ígéletet, előbb azonban más is
árverelt, az ingatlan az által, illetve több ily
árverelő közül a legtöbbet ígérő által jelöltetik
ki megvettnek. Ha ez az ígélet a kikiáltási
árát meghaladja, ez a vevő köteles nyomban
a bánatpénzt az általa ígért vételár 10%-áig
kiegészíteni s ha e kötelezettségének ő sem
tesz eleget, az ígérete szintén figyelmen kívül
marad s az árverés a fenti szabályok szerint
tovább folytatandó.

A bánatpénz letétele alól felmentett ár-
verelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő
összeget sem köteles letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák
alatt a telekkönyvi hatóság és Sztapár község-
házánál tekinthetők meg.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő rész-
letben és pedig: az elsőt az árverés jogerőre
emelkedésétől számított egy hó, a másodikat
két hó, és a harmadikat 3 hó alatt, mindig az
árverés napjától számított 5% kamattal együtt
a zombori kir. adóhivatal mint bírói letét-
pénztárnál lefizetni és a vételár után járó
kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog
beszámíttatni.

Az árverési feltételek a fentiekén kívül
még a következők:

Vevőnek vételi bizonyítványa csak az
esetben fog kiadatni, ha az árverés napjától
számított 8 nap alatt előterjesztés, illetve 15
nap alatt utóajánlat be nem adatnak.

A tulajdonjog vevő javára csak a vételár
és kamatainak teljes lefizetése után fog hiva-
taltól bekebeleztetni.

Amennyiben vevő az árverési feltételek-
nek eleget nem tenne, az általa megvett
ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére, vevő
veszélyére, költségére és bánatpénzének el-
vesztése mellett újabban fog árvereztetni.

Az árverés elrendelése a betétben fel-
jegyeztetik.

Kelt Apatinban a kir. járásbíróság mint
tkvi hatóságnál 1909. évi július hó 17-én.

Pásztor Géza,

kir. jb. albiró.

Szülők figyelmébe.

2-2

Jó házból való fiukat és
leányokat vidékről — gim-
názium, polgári fiu és leány-
iskola növendékeit — teljes
ellátásra gondos felügyelet
mellett elfogad **özvegy dr.
Bergerné Zombor, Sziváci-ut 1.**

HIRDETÉSEK

FELVÉTELTÉNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fil.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fil.

Keil-féle padlófénymáz 90 fil.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipőcerém 30 fil.

Mindenkor kaphatók:

8-1

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

HÓDSÁG: Rausch Ede.

|| SZABADKA: Wachsmann Jenő és Tsa.

KULA: Récei Miksa.

|| TITEL: Nonnenmacher Endre.